

Avbryt verksamheten!

Amalgamenheten vid Akademiska sjukhuset i Uppsala bör avbryta verksamheten och genomföra en ordentlig utvärdering. Det begär nu Socialstyrelsen efter att kritik riktats mot enheten.

En expertgrupp har på Socialstyrelsens uppdrag granskat amalgamenheten vid Akademiska sjukhuset i Uppsala. Den riktar bl a kritik mot att ingen utvärdering av verksamheten gjorts, att intravenös behandling med höga doser C-vitamin förekommer i strid mot beslut i den etiska kommittén samt att det enligt expertgruppen saknas vetenskaplig grund för vissa av de test som används.

Enheten har nu funnits i sex år och ca 1 000 patienter har behandlats.

Expertgruppens granskning av ett 70-tal patientjournaler visar att nästan samtliga patienter rekommenderades att sarena sina tänder, vilket skulle betyda att de inremitterade klinikerna gjort samma bedömning som amalgamenheten.

Socialstyrelsens generaldirektör Claes Örtendahl anser därför att verksamheten borde avbrytas under tiden som en utvärdering genomförs.

– Det är inte rimligt att fortsätta med dubbelarbetet då patienterna ändå får den behandling som de inremitterade klinikerna föreslår.

Styrelsen menar i stället att patienternas behov – även på sikt – bör kunna tillfredsställas av den reguljära sjukvården och tandvården.

Utvärderingar har gjorts

Chefen för amalgamenheten, Anders Lindvall, menar dock att det är fel att påstå att ingen utvärdering gjorts.

– Expertgruppen tog under ett besök hos oss del av preliminära data avseende 100 patienter. Den har även tagit del av abstracts från Läkarstämman och internationella konferenser. Denna uppföljningsverksamhet framgår inte i de rekviderade journalerna, som ju avsåg våra färskaste patienter, säger Anders Lindvall.

Nu finns det en större grupp patienter som genomfört materialutbyte med förbättrade metoder.

– De subjektiva resultaten av dessa åtgärder är mycket positiva, enligt de individuella uppföljningar som gjorts.

För att få en större utvärdering gjord, enligt de rekommendationer som expertgruppen för fram, krävs det enligt Anders Lindvall ett ekonomiskt tillskott.

– Det gäller framför allt om den in-

täktsgenererande delen av vår övriga verksamhet måste läggas ner.

Den kritik som riktats mot att intravenös behandling med C-vitamin används tillbakavisar Anders Lindvall.

– Metoden är spridd inom klinisk praxis och accepterad som behandling i liknande fall i bl a flera EU-länder. Vår etiska kommitté har aldrig invänt mot dess användning i dessa fall, det kommittén tog ställning mot var en ansökan om ett speciellt forskningsprojekt kring vitamin C.

– När det gäller den vetenskapliga grunden för vissa av de använda testen har man i rapporten på ett försåtligt sätt utelämnat 40 nyckelreferenser, som vi överlämnat, säger Anders Lindvall.

Kan då den reguljära sjuk- och tandvården ta hand om de patienter som kommer till enheten?

– I ett brev från chefen för invärtesmedicin på Akademiska sjukhuset an-

ser denne att man där saknar speciell kompetens på det här området. Att primärvården skulle ha denna kompetens tycks ju inte heller vara fallet, den svarar ju för en ansenlig del av remisserna till amalgamenheten, säger Lindvall.

Däremot finns det en stor potential inom tandvården, menar han, och hänvisar till det samarbete som enheten utvecklat med flera tandläkare.

– Ett naturligt utvecklingssteg är att de försiktighetsåtgärder som vi infört sprids till flera tandkliniker. Det finns många tandläkare som är intresserade av dessa frågor och medicinskt kunniga. Men vi kommer även i fortsättningen att behövas som backup, för bedömning av t ex metallbelastning och för att hjälpa till om komplikationer uppstår.

Den 23 oktober ska frågan om amalgamenhetens framtid tas upp i sjukhusstyrelsen.

Peter Örn

Förslag från nämnden:

Flytta stämman till Göteborg

Läkarsällskapets nämnd föreslår att Riksstämman på försök ska förläggas till Göteborg 1998 och 2000. Nämnden var dock inte enig. Beslut i frågan fattas av sällskapets fullmäktigemöte nästa vecka.

I juni presenterade en arbetsgrupp två alternativ: Flytta stämman på försök till Göteborg två år, eller fortsatt med stämman i Stockholm men satsa samtidigt på regionala program.

Alternativet med regionalisering har dock fallit. Det finns inget starkt tryck för ytterligare engagemang på regional nivå. Därmed återstår Göteborgsalternativet.

– Nämndens slutsats är att det inte är en risk utan en klar fördel att på försök hålla Riksstämman i Göteborg, säger Lars-Ove Farnebo, nämndens sekreterare. Blir det inte bra är det bara att återgå till Stockholm.

Nämnden vill pröva Göteborgsalternativet för att tydligt visa att sällskapet är för hela Sverige och för att se vad det kan innebära för en förnyelse av stämman.

– Förslaget att pröva Göteborgsalternativet ska inte ses som en kritik mot den nuvarande stämman, som har förnyats varje år. Det handlar om att vara lyhörd för synpunkter utifrån landet. •

Stockholm:

Läkare kompenseras

Läkare som gått miste om ersättning för intyg ska kompenseras. Det är konsekvensen av att Stockholms läns landsting erkänner att de brutit mot kollektivavtalet genom att införa bestämmelser som strider mot det.

För ungefär en månad sedan kom det fram att Stockholm ensidigt infört bestämmelser som berövade läkarna rätten att ta betalt för intyg de skriver utanför tjänsten. Denna rätt har läkarna enligt kollektivavtalet.

Stockholms läns landsting erkänner nu att anvisningarna för hur intygserättningen ska betalas ut innebär ett brott mot kollektivavtalet.

Anvisningarna ska korrigeras och samtliga sjukhus/förvaltningar informeras om vad som gäller. Läkare som fått felaktig ersättning ska anmäla detta till respektive sjukhus/förvaltning för att få retroaktiv ersättning.

– Det är ytterst anmärkningsvärt att en stor offentlig arbetsgivare tillåtit rutiner som strider mot kollektivavtalet, säger Björn Meder, ordförande i Stockholms läkarförening.

– Det är bra att arbetsgivaren kan erkänna att man gjort fel. De har tagit sitt ansvar på ett bra sätt. •